

လိက်ဒင်စီရင်ပွဲခမ္ဘာန်

အကြာပရင်ဒေါပန်ပှော်ကောံ သွာတ်ဖတ်ဒရော်- ဂျိုက်တွဲစမ်စတ် အစီရန်ပိုင်ကာလအကြာ အပွဲလှောင်ကမ္ဘာန်ပရင်စိုဟ်လလံ ကိုန်ချင်ဗွာ

ပရင်ဂျေတ် သွသုတေသန အစီရန်ပိုင်ကာလအကြာ သွက်ကိုန်ချင်ဗွာ

Ashley South, Tim Schroeder, Kim Jolliffe, မိကောန်ဆာန်နန်, သယောင် (Sa Shine),

Susanne Kempel, Axel Schroeder ကောံ နဝ်ဝါယိုမူ (Naw Wah Shee Mu)

JOINT PEACE FUND

covenant consult

လက်စုက် အကြာဂကော့ကောန်ချင်အရေင်ရပ်လွဟ် (EAOs) ကော့ ကဏ္ဍအလိုအသီနာနာသတ်တအ်လေဝ် ပါလုပ်ရ။”

အစီအစဉ်ပိုင်ကာလအကြာ (ကြားကာလအတွင်းအစီအစဉ်များ) ဝံ့ ရန်ကီ (ဆက်စပ်မံင်ကို) ဝိုင်ပြင်ကမ္ဘောန်အုပ်စု ကောပ်ကော့၊ အပိုင်အရေင်အုပ်စု ကော့ ပရေင်ရေင်တွင်ဖို ဂကော့ EAO တအ်ဂမ္တိုင်ရ။ ပယျိုတ်ဒေသလျှို ဆက်စပ်လုပ်အဝေါင်အပွဲအစီအစဉ်ပိုင်ကာလအကြာဝံ့ဖျေ့သွတ်သွတ်ဟံ့လေဝ်ရ။ (စိုန်ရ ဟံ့ဝံ့ပိုင်ခြာစွတ်သမ္တိလပ် ချိုတ်ဟံ့ပိုင်ဟံ့လေဝ်) အပွဲတိုအ်ဒေသ EAO တအ် ထိုင်ဒက်လပ်ဟေင် ညိုင်ဝံ့အုပ်စုကောပ်ကော့အာ၊ ရေင်တွင်အာ ဖိုညးချင်ကွာန်တအ်ဂံ နအပ်ဟွန်ဗွာကိုကျင်လပ် ဖြဟတ်နွံရ။ အကော့အရာလျှဟ်ဂံ အပိုင်ဩဇာ EAO တအ်ကို ပရေင်ရေင်တွင်ဖိုကော့ ပရေင်အုပ်စုကောပ်ကော့ EAO တအ်ကို (အပွဲတိုအ်ဒေသဟံ့က) ပြာပ်လုပ်အာမံင် သိုကိုအပွဲတိုအ် နရံထပ်မံင်ကို အလိုအသီကော့ ဒပ်ဟွန်ဗွာတအ်ကိုရ။

ဗွဲသတ် (တွင်လအာ) မူး အတိုင်သွတ်ဝံ့ကျင် ပွဲလေင်ပရေင်ကမ္ဘောန်စိုဟ်လလံ တံ့ကျင်တေံ သွက်ပရေင် စိုဟ်လလံကအ် ဝံ့ပိုင်ဒေသဟံ့ ဒေသကွာန်မံင် ဂြိုင်ကိုသွတ်ကီရ ပိုင်ကာလအကြာမူးဂံ အပိုင်အခြာကာလ မဒေသပွဲဗွဲတံ မေံက်ရုပ်ရာ နီကို ပရေင်ချင်ကွာန် သွဲလးမချိုက်ပေင်မ္မဲရ။ အဆံင်သပ်အိုတ် သွက်ဂကော့ညးမထွက်လပ် စွတ်တံဒေသဟံ့ (NCA) ကော့အလိုအသီတအ်ဂံ ဖို ပရေင်သွစွတ်သမ္တိ “အစီအစဉ်ပိုင်ကာလအကြာ” တင်ဒင်လျိုင် (ပရေင်သွစွတ်သမ္တိ) နူအလိုအသီ ပွဲအရာသောဝ် ပရေင်ချင်ကွာန် ကော့တာလျိုင်ပရေင်အုပ်စု EAO ဂမ္တိုင် ပွဲအစီအစဉ်ပိုင်ကာလအကြာ နွံရေင်။ တင်ကိုကသပ်မဒ်အဓိက ပွဲလိက် ဒင်စီရေင်ကအ်ဂံ သွက်ဝံ့ထက်ပင်အာ EAO တအ် ဝံ့ပကတ်ပကေင်အာ ဗွဲမနွံကို ပရေင်ကေတ်တာလျိုင်၊ ဒင်တာလျိုင် ပွဲအရာ အပိုင်အုပ်စုကော့ ပရေင်စီမာန် ကောပ်ကော့တအ်ရေင်။

အပွဲလိက်ကသုက် တုပ်စိုတ်ဒေသဟံ့ အလိုမ္မဲကိုနွံချင် (NCA) ဂီတုအံက်တပ်ဗာ သွတ် ၂၀၁၅ ဗွဲစပ်ဟေင် ဗွဲမလုပ်သောဝ်ပံက်စွဲလပ်အဓိပုတ်အစီအစဉ်ပိုင်ကာလအကြာ (ကြားကာလအတွင်းအစီအစဉ်များ) နွံရ။ အစီအစဉ် ပိုင်ကာလအကြာ (ကြား ကာလအတွင်းအစီအစဉ်များ) ဝံ့ ဆေင်စပ်မံင် သိုကိုပရူက်စွ ဟံ့ပါလုပ် အပွဲလိက် ကသုက် NCA ကိုတံ့ သိုကို ဒေသင်စေံမေံက်ရုပ်ရာ အပွဲကိုဒေသ ဂကော့ EAO တအ် ဟံ့ဝံ့ထွက်လပ် စွတ်တံ NCA ကိုကိုရ။

အစီအစဉ်ပိုင်ကာလအကြာ (ကြားကာလအတွင်းအစီအစဉ်များ) ဝံ့ စိုန်ရဆက်စပ် မံင်သိုကို ပရူက်စွဟံ့ပါလုပ် အပွဲလိက်ကသုက် NCA ကိုလေဝ် အပွဲကဏ္ဍပရေင် ထတ်ယုက်၊ ပညာ၊ ပရေင်ဖောအ်ဗြေပ်၊ ထိုင်ဒပ်ပွဲပျိုသဘာဝ ကော့ စီမာန်ပြုပြေင် သယံဇာတသဘာဝ၊ ကဏ္ဍပရေင်ထိုင်ဒပ်သမ္တိပတိုန် ယေန်သွာင် လိက်ပတ် အရေင်ဘာသာ ကော့ချင်အရေင်၊ ပရေင်ဂိုကျီကော့ သောဝ်ရေင်ဥပဒေ၊ ကဏ္ဍ ပရေင်အပိုက်ကမ္မဲ ဂဥုမ္မဲတအ် နကို ဂကော့ EAO ထွက်လပ်လိက်ကသုက် NCA ဂမ္တိုင် ကော့နီစိုတ်ယိုက်တွင်မံင်ရေင်ဂံ အပွဲလိက်ကသုက် NCA (အခန် ၆၊ မွေံပိုင် ၂၅) သွလပ်စွတ်သမ္တိရ။ ဟိုတ်နူပိုင်ကအ်တံ့ EAO ဂမ္တိုင် ဝံ့ကျင်အခေါင် ပံင်တေံကော့နီကိုအလိုအသီတံ့ (ဗွဲမလုပ်သောဝ်) ဝံ့ဒင်ကေတ်တံ့ အရီပင် ကိုနီချင်သွာင်ဂမ္တိုင် (ဗွဲအဆင်ဂကော့မနွံ) အပွဲချင်ကို၊ တတ်ကော့ကျင် နကိုပယျို တေံကိုရ။ ဆဂးလေဝ် သွက်ဝံ့ မေံက်ရုပ်ရာ ပရေင်ကမ္ဘောန်တအ်ကအ်

ပရေင်ဂျေတ်သုတေသန အစီအစဉ်ပိုင်ကာလအကြာ သွက်ကိုနီချင်ဗွာ (Myanmar Interim Arrangements Research Project (MIARP) ဝံ့ နူကိုဂကော့ ဩန်ဂအံပံင်တေံသွက်ပရေင်စိုဟ်လလံ (Joint Peace Fund (JPF)) ထံက်ပင်ကိုလပ်ဩန်တံ့ စမေံက်ကျင်ရုပ်ရာ ပရေင်ဂျေတ် MIARP ကအ် အကြာ ဂီတုအံက်တပ်ဗာ ၂၀၁၇ စိုစိုင် ဂီတုအံက်တပ်ဗာ ၂၀၁၈၊ ၉ ဂီတုပြင်ရ။ ညးသုတေသနတအ် သွာန်သွက်ကျင် မိုဟ်အပံင် ၄၅၀ တွပြင် မနွံတိုရးသေံဇွေံ၊ ကရေင်၊ မန်၊ တိုရးဒေသဇွေံ ရးတနင်သီ၊ ဒေသနေပျီဒပ်၊ ရးဒုင် ကော့ ကိုနီချင်သေံတအ် တံ့ ညးပါလုပ်သုတအ်ဝံ့ မဒ်ညးမနွံပိုင်ဒေသ မဒေဒင်ဘဲဒက် ပဋိပက္ခ၊ ညးစူးအလိုအသီကိုနီချင်ဗွာ ကော့ ဒပ်ဟွန်ဗွာ၊ ကိုနီချင်ပိုင် ကော့ ကောန် ဂကော့ကောန်ချင်အရေင်ရပ်လွဟ်ဂမ္တိုင် (Ethnic Armed Organisations (EAOs), ဂကော့ရေင်တွင်ဖိုညးချင်ကွာန်ဂမ္တိုင် ဝါ ဂကော့ CSO (Civil Society Organizations (CSOs)) ဖေံပရေင်ချင်ကွာန်ဂမ္တိုင်၊ ကလုတ် ကော့ တွဒါန်ဂမ္တိုင်၊ သွာကမ္ဘောန်ဂကော့ထံက်ပင်ချင်ဂမ္တိုင် ကော့ ညးလုတ်ဂြိုက်ဂြာ်ပါဝါတအ်ရ။

အစီအစဉ်ပိုင်ကာလအကြာ (ကြားကာလအတွင်းအစီအစဉ်များ) ဝံ့ ဒင်သိုက်ကို ဝိုင်ပြင်ညးပါလုပ်တံ့ ကိုဟ်ဟံ့တုပ်ဒ်မာန်ရ။ MIARP ဝံ့ သွက်ပရေင်ကမ္ဘောန် အစီအစဉ်ပိုင်ကာလအကြာ ဝံ့ပင်လပ် အဓိပုတ် အတိုင်ဗွဲသွက်ကအ်ရ။

"ပရေင်အစီအစဉ်ပိုင်ကာလအကြာ ကော့ ပရေင်အုပ်စုမနွံဒေသ မဒေဒင်ကျင်လပ် ဘဲဒက်ပဋိပက္ခမ္မဲ၊ အကြာပိုင်ကာလ စဒေသဟံ့ကော့ ကော့ ပရေင်သီကိုဖျေ့ဖို ပရေင်ချင်ကွာန်စိုဟ် ပရေင်ဆက်ဆော့

1 JPF ဝံ့ မနွံ ဂကော့ဩန်ဂအံ တွဒါန်ဟလိုင် ဝိုင်ထံက်ပင်လပ် ဩန်တံ့ စနုသတ္တရာဇ် ၂၀၁၆ သွက်ဝံ့ထံက်ပင် ပရေင် စိုဟ်လလံ ကိုနီချင်ဗွာ ရန်တံ့ နွံပွဲ နလပ်ရ။ Joint Peace Fund (JPF) ဝံ့ ဂကော့ တွဒါန် ချင်ဂမ္တိုင် ၁၁ ဂကော့ -- အပ်သဏ္ဍေလျှို၊ ကနေတာ၊ ဒိန်မက်၊ အီယု (ဥရောပသမ္မတ)၊ ဝေန်လန်၊ အီတလီ၊ ဂျပါန်၊ နပ်ဝေ၊ သေ့တံမြာန်၊ ယူကေ ကော့ ယူအေသ် ဝါ ချင်အမေရိကန် တအ် ပါလုပ်ရ (<https://www.jointpeace-CEFUND.org/>)။

မ္ဗဲအဆင်လေ့ကမော့န ပရေင်စိုဟ်လလံာ် ဝိုဠ်ပြင်လေ့ကမော့နတုပ်လဝ်စိုတ် (ညးဒွာအ်) ဟံ့မ္ဗဲကျွင်ကီရ (ဟံ့မ္ဗဲကျွင်မ္ဗဲသော်ရ)။ ဟိုတ်ဂ်ရ ဝဲမညီသာ ဝဲမစိုပ်တရ ဝဲသမ္ဗင်ပတိုန် ညိုဒကောပ် ပရေင်ရေင်တွင်ဖို ကော့ ပရေင်အုပ်ရပ်ကောပ်ကော့ သွက်ညးဒေသ မနွံတိုတ်ဒုဒင်ကျွင် ဘဲဒကပ်ပဋိပက္ခတအ်ဂ် နူကီ NCA မ္ဗဲအဆင် ဝဲမံင်ဖိုဂုန် အောန်မံင်ဖိုဟ်ကီရ။ သာ်ဂ်သွးဟံ့က (သွာင်နုဂ်) ပွဲကိန်ချင်ဗွာပလး ဒေသ အဝဲတေံဂ် ဂကောံ EAO တအ်ဝဲ လျှုနပရေင်အုပ်ရပ်ကော့ စီမာန်ကောပ် ကာ်ဂ် ဝဲညးမချီဒရာင်တံ ပရေင်အစီဖေန် ရေင်တွင်ဖိုညးချင်ကွာန် (ဝါ) ဂကောံ ပုဂ္ဂလိကဂမ္ဗိုင် (ကုမ္ပဏီပုဂ္ဂလိကဂမ္ဗိုင်) ရောင် သာ်ဝဲ ညးတာလျိုင် အလိုအသီ တအ် ညာတ်ကေတ်လျှုညးတအ်အိုတ်ရ။

သွာ်မ္ဗဲမလအ်လ EAO ဂကောံဖေင်ပွဲမ္ဗိုင် အပွဲဒေသ ညးတအ်ထိုင်ဒပ်လဝ်ဂ် ဒုင်ဝိုင်ကေတ် ဝတ်တာလျိုင် အခန်ကဏ္ဍအုပ်ရပ်ကောပ်ကော့၊ စီမာန်ပြုပြင်တု ပံင်တေံကော့နကျွင် ပရေင်ရေင်တွင်ဖိုညးချင်ကွာန် မ္ဗဲစိုက် ဂကောံ CSO ဂမ္ဗိုင်တအ်ရ။ အပွဲဒေသအဝဲ ဂကောံရပ်လွဟ် မ္ဗဲစိုက် ကံင်သီကလေင် ဒက်ပွန်ချင်သေံဖေင် (Restoration Council of Shan State (RCSS))၊ သမ္ဗဲကောန်ဂကောံကရေင် (Karen National Union (KNU) ကော့ ဖေင်ချင်မန်တို (New Mon State Party (NMS)) တအ်ဂမ္ဗိုင်ဝဲ အပွဲတိုတ်ဒုဒင်ပွဲမ္ဗိုင် ညးတအ်ကီညးတအ် ညိုင်ရဲအလိုအသီမ္ဗဲဂကောံကီ၊ အပွဲတိုတ်ထိုင်မံင်ကီ အလိုအသီကီညးချင် ကော့ ဒပ်ဟွန်ဗွာ ဝဲမသွဲလးဂ်လေပ် စိုတ်ထေက်ကြိုက် မနွံကီ အပိုဠ်ဇာကီ၊ ထံက်ပင်ရေင်တွင်ကျင်မံင် ကုညးချင်ကွာန်တအ် နနဲအလိုအသီ ကီညးချင် ကော့ ဒပ်ဟွန်ဗွာတအ်ကီရ။ အပွဲတိုတ်ထိုင်မံင်ကီ အလိုအသီကီညးချင် ကော့ ဒပ်ဟွန်ဗွာ ဝဲမသွဲလးဂ်လေပ် စိုတ်ထေက်ကြိုက် မနွံကီအပိုဠ်ဇာကီ ထံက်ပင်ရေင်တွင်မံင် ကုညးချင်ကွာန်တအ် နနဲအလိုအသီကီညးချင် ကော့ ဒပ်ဟွန်ဗွာတအ်ကီရ။ ဥပမာ EAO ၄ ဂကောံကအ် စီမာန်ကောပ်ကော့၊ ထံက်ပင် မံင်ဘာဏ္ဍာန်လိက် ၂၀၀၀ ပြင်၊ ရေင်တွင်မံင် ပရေင်ပညာကော့ လိက်ပတ်အရေပ် ဘာသာ ကောန်ချင်အရေင် သွက်ကောန်ညို မနွံမံင်ဒုဒင် ကလိဝဲ သွာတ်ပရေင် ပညာတုဟ်ဟံ့မာန်တအ်ရ။ ပံင်တေံကီ ဂကောံဒုင်သ္မိုင်ကီ ဒေသတအ်တုလေပ် ထံက်ပင်ရေင်တွင်မံင် သိုက်ပရေင်ထတ်ယုက်၊ သွာတ်ခေ ကော့ ပရေင်ကမော့န တုဟ်ဟ် သာ်တအ်ကီရ။

အပွဲညွတ်ဒေသကီညးချင်ဗွာတုဟ်သွာင် - ဒွါဒေသ ဂကောံ EAO လျှိုင်မ္ဗိုင်တအ် ဟံ့မ္ဗဲထွက်လဝ် NCA ကီ ဆူး ဒေါလဝ်ပန်ဖေင်ကီ၊ ဒွါဒေသ ပဋိပက္ခရပ်လွဟ် ဆက်ဒုဒင်ဖိုဟ်ကီတအ်ဂ်လေပ် အစီဖေင်တုဟ်ကအ် နွံတိုက်ရ။ ဥပမာ အပွဲဒေသ တိုရဲချင်ကချေင် မ္ဗဲဒဗြပ် ကော့ သေံဖေင်ဒိုဟ်သွပ်ကဏ္ဍ ဂကောံဗူးဇး ကချေင် (Kachin Independence Organisation (KIO) ကော့ EAO တုဟ်ဟ်ဂမ္ဗိုင် စီရေင်ပွင်ရေင်မံင် ချင်ကွာန်တအ် ရေင်တွင်ဖို သွက် IDP ဂမ္ဗိုင် (ညးမဒုဒင်ဆိုင်ပြင် နူဒေသဇကုတန်တံမံင်တအ်) ကော့ ညးဒေသမဒုဒင်ဘဲဒကပ် နာနာ ဖေင်ကီဗြဟတ်တအ်ကီဂ် ဝဲနီရတမ်ရိုဟ်အောန်လောန်ကီလေပ် သွက်ညး တုဒုဒင်မူး ညိုင်ရဲဟ်ပြင်လမျီု ညးတအ်ရ။ EAO ဂမ္ဗိုင် မနွံကီညးချင်ဗွာဝဲ ဝိုဠ်ညးကီညး ဝတ်တာလျိုင်မဒုဒင်ကေတ်လဝ်နွံတု ယင်ဝတ်တာလျိုင် အပိုဠ်ဇာကီ တအ်ကအ် ညိုင်ဝဲသုင်တေံတင်ဒုင်လျိုင်နွံနွံမာန် နွံပွိုက်မံင်ကီ အရီပင်ထံက်ပင်ရ။

2 ဆူး EAO ဂကောံမ္ဗဲမ္ဗိုင်တအ်လေပ် (သကုတ်ညးကီညး) အပွဲဒေသသောတ်ညးတအ် ထိုင်ဒပ်လဝ်တအ်ဂ် (အစီဖေင်ညးတအ်ကီညးတအ်) ရေင်တွင်မံင်ဖို ညးချင်ကွာန်၊ အုပ်ရပ်ကောပ်ကွဲဒုဒင်မံင် ဒေသညးတအ် စိုတ်ထေက်ကြိုက်လေပ် နွံအိုတ်ရ။

မုဟိုတ်မဒုဒင်ထံက်ပင် အစီဖေင်ပွိုင်ကာလအကြာထေက်ဂ် အဓိကဟိုတ်ဖို နွံ ၃ သာ်ရ။

၁။ ဝဲမစိုပ်တရ မံင်ကရပ်ရာ အစီဖေင်ပွိုင်ကာလအကြာ (ကြားကာလအတွင်း အစီအစဉ်များ) မာန်မူး ညးမဒုဒင်အသိင်ဘဲဒကပ် ပဋိပက္ခ ဝဲမဖေင်ကီဗြဟတ် ကော့ ညးမဒုဒင်ဝဲပွဲ အခေါင်အရာညးတအ် မနွံတန်တံမံင် တိုတ် ပဋိပက္ခဂမ္ဗိုင် ဝဲနီဖိုတုဟ်ဟ်လိုင်ရေင်။ စူးဒးကလေင်ခွဲပဒ် ဂကောံဗွာနတို သွက်ဝဲ ရေင်တွင်ဖို ညးချင်ကွာန် ဝဲဒုင်သ္မိုင်ကီအကောံအရာ စွတ်သမ္ဗီ ဒေဝ်ကေတ်ခိုဟ်အိုတ်ဂ်တု (သုင်တေံနဲကဲ "ဂြိုက်ဂွာစွတ်သမ္ဗီ" တု) ထံက်ပင်ရီပင် သွာတ်မနွံမံင်တုတု နူဂကောံ EAO ကော့ CSO ဂမ္ဗိုင် ကော့နပဒ်ရေင်တွင်မံင်တအ်ကအ် ထေက်ရ။ ဥပမာ ဆေင်စပ်ကီ စရေင်ကောန်ညိုလုပ် ဘာဏ္ဍာန်လိက်၊ ကောန်ချင်ကွာန်တအ် ညိုင်ဝဲ ထတ်ယုက်မံင်ဖေင်တု ညိုင်တင်ရန်တုအ် အလိုအသီ ဝဲပွဲဒုဒင်မာန်ဂ် တန်တံမံင်သိုက်ပရေင်ကမော့န EAO ကော့ ဂကောံ CSO မဆက်စပ် မံင်တအ်ကီရ။ ညးမဒုဒင်ကီ တင်နွံပွိုက်ကီစွာဖေင်တအ်ကီ ကော့ ညးမဒုဒင် မံင်ကရပ်ရာ တင်ရန်တုအ် ပရေင်ဖေင်အေင်ပြေင် တအ်ဂ် မဒုညာတ်လဝ် ဂကောံ EAO ကော့ CSO တအ် နဒုဒ် ဂကောံမဟာမိတ်ရေင်။ ပရူကီစွတအ်ကအ် သာ်လိုတန်ဒ် ဆက်စပ်မံင်ကီ ကဏ္ဍမ္ဗဲလီုကီ၊ ကဏ္ဍဂမ္ဗိုင်လီုကီဂ် အပွဲအခန် ၃ တေံ ဂြိုက်ဂွာပတိုန်ထွေးလဝ်ရ။

၂။ EAO ဝဲမ္ဗိုင် မနွံကီညးချင်ဗွာ (သို ဂကောံထွက်လဝ် NCA ကီ၊ ဟံ့မ္ဗဲထွက်လဝ် NCA ကီတအ်) ဝဲ မနွံမံင်ကီ ပရေင်ထံက်ဂလာန် ပရေင်ချင်ကွာန် ဝဲမသွဲလး ဝဲမလအ်လ နူကီညးချင်ကွာန် ဒေသညးတအ် သွလပ်စူးအိုတ်ဂ်ရ။ ပရေင်အုပ်ရပ်ကောပ်ကော့ ကော့ ပရေင်ရေင်တွင်ဖိုညးချင်ကွာန် ဂကောံ EAO ဂမ္ဗိုင်တအ် မကော့နီစိုတ်မံင်ကီ ယပ်ရ ထံက်ပင်ရီပင်မာန်မူး "အပွဲတိုတ်ဒုဒင် မနွံကီအပိုဠ်အုပ်ရပ်ပွင်ရေင် ဇကုကီဇကု အခိုင်ကွာတေံဂ် ဟံ့မ္ဗဲဂီပသီကီကီ ညးဒေသ မဆက်စပ်တအ်မ္ဗဲသတ် နကီအလိုအသီ သုင်တေံလေ့ကမော့န ပရေင်စိုဟ်လလံာ်တု ဂစာန်ထွက်မံင်အေ ညးအုပ် ရပ်ချင်ကွာန် ကော့ ပရေင်ရေင်တွင်ဖို ဂကောံ EAO တအ်ရေင်" လညာတ်သာ်ဝဲ ညိုင်ဝဲယအ်ဖေင်အာ ဖန်ပဒ်ကီမာန်ရ။ သွက်ဝဲလေတ်ပိ ပဋိပက္ခမာန်ဂ် ပရေင်ရေင်တွင်ဖို ဂကောံ EAO တအ် ကော့နီစိုတ်မံင် နနဲအသိင်ဟံ့မ္ဗဲယအ်ဖေင် ဆေံလေင်အာကီ၊ သွက်အလိုအသီ (နဒုဒ်ဂကောံပိ လုပ်မံင် အပွဲပဋိပက္ခ ပရေင်စိုဟ်လလံာ်ကအ်) လေပ် ဂုန်ဖို ညိုင်ဝဲနွံကီဂ် မဒုဒင်ကီ အထံက်အပင်၊ အရီပင်ထေက်ရ။ ပံင်တေံကော့နကမော့နကီ ဂကောံဗွာန မနွံမံင်တုတု ရေင်တွင်ကီမံင်ဖိုကီ ညးဒေသတန်တံမံင်တအ် ညးတအ်လေပ်ဖေင်စိုတ်ပတေံမံင်တအ်မူးလျှိုင်လေ့ကမော့နပရေင်စိုဟ်လလံ ညးမဒုဒင်အသိင်ဘဲ ဒကပ်ပဋိပက္ခ ဝဲမဖေင်ကီဗြဟတ်ကော့ ညးမဒုဒင်ဝဲပွဲ အခေါင်အရာညးတအ် ဝဲမတတာပ်တု ဒုင်တိုတ်ထံက်ဂလာန်ကျင်ရေင်။

၃။ အခိုင်ကာလအကြာဝဲ ဒိုတ်ကောန်ချင်ကီစွာဖေင်အိုတ်မ္ဗဲ ပွဲအရာဒက်ပွန် "သွာတ်ဖေင်ဒရေင် နူသ္မိုင်သွပ်" ပွဲကီညးချင်ဗွာတု ကံကုသိုဇကု ဇကုပွဲဖန်ကေတ်တံမာန် နူပရေင်အခေါင်အ ရာတုဟ်တအ်တု ဒေသညးကီညးဝဲမစိုပ်တရ ညိုင်ဝဲအုပ်ရပ်အာမာန်ဂ် ဒိုတ်ထံက်အပင်ရ။ ပရေင်ကမော့န အုပ်ရပ်ကောပ်ကော့ ကော့ ပရေင်ရေင်တွင်ဖို နူဂကောံ EAO တအ်ဂ် (ကော့ မဟာမိတ်ဂကောံ မာဇနီညးတအ်) ထေက်ကီ ဒုစွတ်သမ္ဗီ ညိုင်ရဲ ဒွါသိုင်ပတန် သွာတ်ဖေင်ဒရေင် ပွဲကီညးချင်ဗွာတု

(ကျိုင်းတုံဒေသ) ညးမဆေင်စပ်တအ်လေဝ် ထံက်ကျင်ဂလာန် ဒဒ်ရ ပရေင်ပန်ဟော် ကျိုင်းတုံဒေသကိုစောဲသွာ်တအ်ဂံ ညံင်ပွဲတုဲသွဟ် နကီုနဲကဲပရေင်ချင်ကွာန်ရ။

ပရေင်ပံင်တော်ကောန်ညးညးဒ် ခိုဟ်ခိုဟ်လေဝ် ဟံ့မွဲ ပညီပညပ်တုဲလပ်စိုတ် ပရေင်ချင်ကွာန် ကော် ပရေင်ခေက်ကမောန် ဗျူဟာစောဲစောဲ ပွဲမခိုင်ကျိုက် ဟံ့မွဲကီုမွဲ ညးချင်ကွာန် မနွံတအ်တံင် အပွဲဒေသ ဒးကျင်ဘဲဒဏ်ပဋိပက္ခတအ် သွက်ပွဲပြင်သွာ်ထော် ဗိုပြင်ကလိကေတ် ပရေင်ရေင်တျိုင်ဖို ညးတအ် ကလိပွဲမံင်လျှဟ်ဂံကို သွက်ပရေင်အုပ်စုပ် ပွဲတူရူအာကို သွာ်တံင်ဖေတ်ဒရေင် (သွက်အလိုအသီ ဗျောင်သီထော် ပရေင်ကမောန်ဖအိုတ်တုဲ သွာ်တံင်ပွဲ) ညံင်ပွဲဒ် ပွဲကောန်ခေက်ရပ်ရာကို ဟံ့လောဲသွာ်ကောန်ရ။ ဗိုနဲဂံလေဝ် စနုသွာ် ၂၀၁၆ အသိုင်လေင်ကမောန်ပရေင်စိုဟ်လလံ အောန်စောဲကျင်မံင်တုဲ အစီရန်ပိုင် ကာလအကြာဂံလေဝ် ညးမွဲဟံ့ ဟံ့မွဲသတ်ပိုင်ပိုင်အိုတ်ရ။

ပေါသီကီုပရေင်ချင်ကွာန် စပ်ကီုလေင်ကမောန်စိုဟ်လလံမံင် ဒေသလပ်ပိုင် ညးချင် ကောန်ကျင်လပ်တုဲတအ်ဂံ သွက်ပွဲခေက်ပတိတ် သွစွတ်သဗ္ဗိ ပွဲကိစ္စ ပရေင်ချင်ကွာန် မနွံလိတ်ပွဲမအောန်တုဲ ကိစ္စစောဲမံင်တအ်ဂံကို သွက်ပွဲ ရီပင်ကို တင်ရန်တုဲကျိုင်းတုံဒေသအရေင်တအ် ပရေင်ရေင်တျိုင်မံင်တအ်ဂံကို ခုတ်အရီပင်မာန်ကိုရေင်။ ကိစ္စကအ်ဂံ ပညီပညပ်သီကီုကော် EAO တအ် (ကော် ဖော်ပရေင်ချင်ကွာန်တအ်) ပွဲအခိုင်ပွဲဒဏ်တုဲ ဒေသဒ်ဒ်ကို သီအလို သီကီုနဲချင်ကော် သီကောန်ချင်အရေင် ညးမဆေင်စပ်တအ် နကီုတင်နင် သွက်မကလိပွဲနင် ပွဲပေါသီကီုပရေင်စိုဟ်လလံမံင် အဆင်ကီုနဲချင်တေရ။ မူဝါဒ ပရေင်ဘာသာကော် သီပရေင်ပညာ (ပွဲသွစွတ်သဗ္ဗိ ကိုတ်အထံက်အပင် ပွဲသွာ်ဘာဗျောန်လိက်ပွဲမသွဲလး သွက်EAO တအ်ကို ကော် ပွဲမဗျောန်အရေင် ဘာသာမံ ပွဲဘာအလိုအသီတအ်ကို) ဂံ တို့လုပ်လိတ်ဒိုင် ပွဲဒေသ ကိစ္စသွင် ပတိုန်မာန်တုဲ ကိစ္စတိုက်ပိုင် (ပွဲသွစွတ်သဗ္ဗိ ပွဲလိက်ကသုက် ပိုင်ဗြိတိ နှု EAO တအ် စီရန်လပ်တအ်ဂံကို၊ ကလေင်ပလေဝ်သွာ်တံင်ဟံ့ ဟံ့ပွဲစောဲတအ်ကို၊ ပွဲမကိုတ်ဗျဟ်လ ကော် ကလေင်လ်ကို ကုညးဒးဒင်သီဂိုင်ကာတိ နနဲဟံ့ ပပွဲ အဓမ္မတအ်ကို) ပရေင်စီမာန်ကေပ်ကံသာဘာဝသယံဇာတ ပပွဲရေင် ကို ကော် ပွဲမဆိုင်ပမံင် ဒးဒင်ဆိုင်ပြင်ဒိုင် တအ်ကိုရေင်။ ပွဲနဲပွဲနဲမွဲ - အစီရန်ကာလ အကြာရေင်။ အရာကအ်ဂံ ဒေသပရေင်တုဲကျိုင်းတုံဒေသ ကျိုင်းတုံဒေသအရေင် (ကုကောန်ချင်အရေင်ညးမဆေင်စပ်တအ်) နုပမဆက်ကောန်ကော် ပရေင်ချီ ဒရာင် သွက်သွာ်ဖေတ်ဒရေင် သီကို သွက်ပွဲပလေဝ်ကော် သွာ်ဥပဒေ ၂၀၀၈ ကိုရေင်။

ပွဲမပွဲကော်အခိုင် ဗိုနဲရဟိုဂးမံင် လွာ်ခိုဟ်နွံကျင်ကွာလေဝ် တင်အဓိက ရေတ်လပ် ပွဲပရေင်တတက် အစီရန်ပိုင်ကာလအကြာပွဲဂံ နုလွာ်အလိုသီ ကော် ဒပ်ပွာန်ဗျာတအ် ပွဲအရာပရေင်ချင်ကွာန် ဟံ့စီကွးကျင် (ဆောတ်ယောင်ဂံ) ဟေင်ရ။ ပွဲစွတ်တုဲနု၊ လိက်ဒင်စီရေင်ပွဲ အာစိုပ်ဒေသတုဲကျင် (ပွဲဂိတု သေပ်တေန်ဗာ ၂၀၁၈) ကိုလေဝ် အလိုအသီဂံ ခိုင်ညံင် ဒးဒင်ကီုမံင်ဗြဟတ်ရေတ် သွက်ပွဲဗျေင်သွာ်တံင် ပွဲပရေင်ဆက်ကော်အကြာ EAO ကော် အေရေန်သီ (ကာလုတ်) ညးမကီုဒိုင်အရီပင်တအ်ကိုရ။ သွာ်နုဂံ ပွဲဒေသပရေင်အလိပ် ပန်ဟော်တအ် သွက်သွာ်ပရေင်အုပ်စုပ်ကော် သွာ်ဥပဒေကို၊ ပရေင် ဥပဒေကော် မူဝါဒ ပွဲလေင်ပိုင်တရ် ကိစ္စကမောန် ပရေင်ချင်ကွာန် အယော

ကလေး ပလေ့ပလေ့တံ မင်္ဂါအိတ် ကိုက် လစွဲစိုတ် ညးမွဲကော်ညးမွဲ ဗျေတ်ဗျေတ်မင်ညးညးအိတ်ရ။ အတိုင်သီကီကျင်လပ် အပွဲအခန် ၃ ရ်ကို ပရ ကုတ်ဒန်သွောတ်ဥပဒေ ကော် အာတ်ကျိပ် ပွဲအရာပြင်သွာ်ကော် မူဝါဒ အပွဲအဆင် ဗဟိုကိန်ညးပင်ကော်ကို၊ အပွဲကွတ်ထပ်ကို သိုက်အပွဲဒါ တွဟ်သွာတ်တအိတ်ကို ညးချီဒရာင်ပရေင်စိုတ်လလမ်တအိတ်ညးဂမ္တိုင် ဟံ့ဒိုက်နိစိုတ်အိတ်ရ။ ဗွဲတောင် တုန်၊ ဟိုတ်နု သွောတ်ရေပရေင်ညးကွာန် ပါလီမာန်ကော် သွောတ်အုပ်စုပ သွင်သွောတ်ဥပဒေ ၂၀၀၈ရ်တု EAO တအိတ် ညးဂမ္တိုင် သွက်ဂွံစိုတ် နိုင်တံဂ် ရှောင်ကဝေန်ဒိုင် (လွဲဒိုင်) အိတ်ရ။ ယဝ်ခါရ အစီအစဉ်ကာလအကြာကအိတ် နှိတ်ပရေင်ဒတုစို ဗွဲမပြာကတ် ပွဲလွင်ကမ္ဘောန် စိုတ်လလမ်ကော် စိုမကလိပွဲ ပရေင်ဖောအိတ်ဗြေပ် ပွဲကိန်ညးဗွဲမွဲ အရာကအိတ် ကြက်ဒိတ် တင်ကိစ္စဖော် သွက်ဂွံဒက်ပတန် ပရေင်ဆက်စော် အကြာအကာအရာ ချီဒေသဒေဒင်လပ် ဘဲပဋိပက္ခ (ဗွဲတောင်ဒါဒေသဒေါလပ်ပန်ပေတ်) ကော် ချီဒေသသွောတ် ပွဲကိန်ညး ကအိတ်ရ။ သွက်ဂွံဒိတ်အထက်အရီ (သွက်ဂွံထက်ပင်) ကော် ညံင်ဂွံဒိတ်သွောတ်ကို လွင်ကမ္ဘောန်စိုတ်လလမ် ကို၊ ညးမဆင်စပ်တအိတ်လေပ် ဒဒ်ရ ပရေင်ချီဒရာင် ညးတအိတ်ကအိတ် ညံင်ဟံ့ဒိုက်ရိုက်ကို NCA ကို (ဝါ) ဟံ့ဖက်ပကပ် ပရေင် အစီအစဉ်ကာလအကြာ ကအိတ်ရောင် ညံင်ဂွံချီတ်ပျိုတ် ဒးသွလပ်ထေက်ရ။

နူအေဂျေန်သီ (ကလုတ်) ကိန်ညးနာနာတအိတ်ကို ဗွဲတောင် ညးတွဲဒိတ်ထံက် ပင်ကိုတအိတ် ကု EAO ကော် ဂကောံမဟာဇန်ညးမသွဒိုင် ပရေင်ရေင်တိုင်မင် တအိတ် ပင်ပကောံကော် (ပင်ပဟေပ်စုတ်) ပွဲအလိုအသီဗွာတ် သွတ်ဂ် ကောန် ညးအရေင်ဗွဲမဂ္တိုင်တအိတ် နှိတ်မင်ခေပ်ခေပ်အိတ်ရ။ အခိုင်ကာလ ပင်ကောံသွ ကော်ဗွဲဂကောံစပ် ကုအကြာ EAO ကော် အလိုအသီဂ်သွောတ်ဂ် ပွဲကလုဒါလျီဂ် ဗွဲ အနိုင်အထက်အုပ်ကေမ်ဗျေပ်ကေတ်မာန်မင်ရ။ သွက် EAO ကော် CSO ဗွဲမဂ္တိုင်မွဲ အစီအစဉ်ကာလအကြာ ဗွဲအဓိက သွအတိုင်သွောတ်ဥပဒေ ကော် ပရေင်ထံက် ပင်ကို သွောတ်ဗွဲဗွဲဗွဲတအိတ်အိတ်ရ။ ညးတွဲဒိတ်ထံက်ပင်တအိတ် ရန်ကိုအ စောန်ညးဒကောပ် အလိုအသီကြိုင်မျိုတ်တု ကော် သွောတ်အလိုအသီကို ကော် ထပ်သဗ္ဗပတ်တ် ပွဲဒါဒေဒ်ဒါဒေဒ်အခိုင်ကွာတေတ်ကို လုပ်ဟိုက်စိုတ် သွက်ပွဲဒေသ ပဋိပက္ခတအိတ်မွဲ အကောံအရာသိဝ်ဂ် စိုက်တု ပွ မနွံ ကိုလညာတ်သွလးကိုလေပ် နှိတ်အရာဒ် အန္တရေတ်လေပ် (ဖိုဗတ်လေပ်) ဗွဲရ။ ပရေင်ကမ္ဘောန်စိုတ်လလမ်လေပ် ညံင်ဟံ့စိုတ်တရ အရာကောန်ညးအရေင်တအိတ် အာတ်မိတ် သွောတ်ဖေတ် ဒရေင်ဂ်လေပ် သွက်ဂွံကို ညံင်သွောတ်မင်ကိစ္စ ပရေင်ဒိုင်သတ်ကအိတ်ဂွံ ညံင်ဂွံဒိတ်ကျင်မင် ဟံ့ညးတအိတ်ရ။

ပရေင်ထံက်ပင်ပရေင်စိုတ်လလမ် မဒးဂိုတ်ရန်ဂစာန် အကြာပရေင်ပြိုင်ပကာန် အရီပင်သွဗဟိုကိုတုရ် ကော် အစီအစဉ်ပရေင်ဖောအိတ်ဗြေပ်တအိတ်ကို၊ ပရေင်ပါ လုပ်သိုဗ်အိတ် ကော် ပွမဒက်ပတန်ပရေင်စိုတ်လလမ် ညံင်ဒဒ် အန္တရေတ်လေပ် (ဖိုဗတ်လေပ်) ဗွဲကိုပရေင်ညးကွာန်တအိတ်ရောင်။ တင်ဒိုင်ဂိုင်ကေတ်မွဲ ပွဆောတ်ယောင်တ ပွပရေင်ညးဒကောပ်ဂကောံဂ် နှိတ်အဓိက ပွပဋိပက္ခတု ပွမဗက်ဗျိုတ်ပပေင်မင်ကို ဗြဟတ်ကိန်ညး (အလိုအသီဗွာတ်) ဂ်မွဲ ဂကောံ ဝို EAO တအိတ် ကုညးမံလပ်အပိုတွဟ်ဗြာတအိတ် ညံင်ဒဒ်အာ ညံင်ရတးပါညးတအိတ် အကာအရာ ဝိုကအိတ် ညံင်အာဖိုက်ကိုဖိုအရာ ဒက်ပွန်ဒိုင်ပရေင်ညးစိုတ်လလမ် ကအိတ်ရ။ ကုစိုက် နှိတ်သနာဗွဲတောင် ပွအကာအရာ ကိန်ညးဗွာတ် ချီတုရ် သွက်ဂွံဒိတ်ပရေင်ပန်ပေတ်ကော် EAO တအိတ် (ယဝ်ခါရလုပ်ဟိုက်ကိုဗွဲလစုတ်ဟံ့ဖက်) ပရေင်ညးကွာန် ကောန်ဗွဲလုပ်သွောတ်တအိတ်လေပ် လျိုလးကျင်မာန်ရ။ ပရေင် လုပ်ကော်ကုနကိုနက် ပရေင်ညးကွာန်တု ပွပရေင်ဖောအိတ်ဗြေပ်နွံပိုက်တအိတ်ဟေင် ယဝ်ရကိုအခိုင်ဂိုက်ကွဲမွဲ ခိုတ်နုကို ဌာန်ဒတန် ပရေင်မိုတ်မဟာဇန်တအိတ်

ရန်ဂစာန်မင် ပရေင်ညးကွာန်တအိတ်ကီရ။ ညးတွဲဒိတ်ကော် ညးကလုတ် ဂမ္တိုင်ထေက်ကို ဒးစုတ်သန္တီလပ်ဂ် စိုန်ရ ပရေင်ပန်ပေတ် ကျီဒ်ကျင်မင်ပွဲကိန်ညးဗွာတ် ဗွဲဗွဲသွာတ်ဗွဲမဂ္တိုင်ကိုလေပ် အသိုင်ပရေင်ညးကွာန်တအိတ် ညံင်ဟံ့ယအိတ်ဖော်အာကီရ။ တင်ကအိတ် ညံင်ပသက်သာကို ပရေင်ခေပ်နုကိုကောန်ညးအရေင် တအိတ်တု ဒဒ်ရ အလိုအသီကိန်ညးဗွာတ် သွက်ပရေင်စိုတ်လလမ်ဂ် ရန်လပ်နွံကို တင်နင်ဖောအိတ် ဗြေပ်ပရေင်ပိုန်ဗြေပ် ကွာအိတ်ရောင်တု သုင်စေတ်ကော် ပရေင်အရီပင်တအိတ်ကအိတ်တု သုင်စေတ် ညံင်ဂွံသွာ်ကော် အရီတွဟ်ဟ် နုကိုတင်အာတ်မိတ် ပြင်သွာ် ပရေင်ညးကွာန်တအိတ်ရ။

ပွဲအခန် ၄ ဝ် ပရေင်ကိုတ်ကသပ်ကု ညးတွဲဒိတ်ထံက်ပင် ကော် ညးမစီအစဉ်ပရေင် အရီအပင်တအိတ်ညးဂမ္တိုင် (ညံင်မဆက်စပ်မင်ကိုကလုပုဂ္ဂလိက) ကုအလိုအသီ ကော် ဒပ်ဟွန်ဗွာတ် ကော် ဂကောံရပ်လွတ်ကောန်ညးအရေင် ဂမ္တိုင် (EAO) ဂမ္တိုင်တအိတ်ရ။

တင်ကိုကသပ် ကုဂကောံတွဲဒိတ်ဂမ္တိုင်

- > တင်ရန်တုအိတ် ပရေင်ဖောအိတ်ဗြေပ် ဂကောံအလိုသီ ရန်စွဲလပ်တအိတ်ဂမ္တိုင် ညံင်ဂွံပိုင်ဒတုမာန်ကို၊ အာစိုတ်ထံက်ပင်ရီပင်ကို ညးဒေသမဒးဒင်ဘဲ ဖော်ကိုဗြ ဟတ်တအိတ်မာန်ကို၊ ညံင်ဂွံဒက်ပွန်ညးသွင် သွက်ဂကောံဌာနအလိုသီ မနွံကို ပရေင်ထံက်ဂလာန် ညးညးကွာန်၊ မနွံကိုအစေတ်စရာ ကောန်ကမ္ဘောန် ကလိတ်ကလောတ်မာန်ဂ် တန်တမင် လျှုပရေင်အိတ်ဗွဲ အစီအစဉ်ပြိုင် ကာလအကြာ (ကြားကာလအတွင်းအစီအစဉ်များ) ရောင်ဂ် ညံင်ဂွံသွ အာစုတ်သန္တီ၊ ဝိုပြင်ပရေင်အုပ်စု ကော် ပရေင်စီမာန်ကောပ်ကောံ ဂကောံ EAO တအိတ် ညံင်ဂွံ ခိုင်ကျိတ်စိုတ်တရတ်နိုက် ခိုင်ရေင်တိုင်ပြင်သွာ်ထံက်ပင်အာ ။ ပရေင်ဖောအိတ်ဗြေပ်တတက် ဂကောံဌာန EAO တအိတ် ညံင်ဂွံပါလုပ်မင် အပွဲပရေင်ကမ္ဘောန်ကိုနုအစီအစဉ် အတိုင်လွင်ကလု သွက်ဂွံမေက်ရပ်ရာ အပွဲတုဒါဒေဒ်ပန်ပေတ် ပွဲအခိုင်ကာလဒက်ပတန်မင် ကိန်ညးဖေတ်ဒရေင် သွက်အနာဂတ်တေတ်ကို။
- > ညးတွဲဒိတ်ကော် ညးလေိုက်တမ်ရိတ်ကလုပုဂ္ဂလိကမ္တိုင်တအိတ် ထေက်ကို ဒးစီအစဉ် ပရေင်ခေပ်နုတ်တမ်ရိတ်တု ပါလုပ်ကရေညးတအိတ်တု ပွမသွတ် စုတ်သန္တီ ပရေင်ထံက်ပင်ဒက်ပွန်ညးသွင် ပွဲအခိုင်ကာလ သွတ် တင်တုပိုတ် ဒေါပန်ပေတ် အကြာဒပ်ဗါလွတ် ကော် ပရေင် NCA တအိတ်ရောင်။ ပရေင်ဖောအိတ်ဗြေပ်ကော် ပရေင်ချီဒရာင်အထက်အပင်ပရေင်အုပ်စုတအိတ် (သွအဓိကကိုအထက်အပင် ပရေင်စိုတ်လလမ်သွး ဟံ့သေင်) ဂ် ထေက် ကိုဒးဖန်နုတ်ညးဒက်နုတ် ဒဒ်ရ ညံင်ဟံ့ဝဲပကပ် အစီအစဉ်ကာလ အကြာကို အရာ ထေက်ကိုသိုဗ် နဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ် သွက်ကမ္ဘောန်အပွဲ ဒေသဒါဒေဒါ ပန်ပေတ်တအိတ်ရောင်။ မုင်သိုဗ်ကအိတ်နဒ်ဒ် တင်ပညင်ဂွံတရ ပွဲဒါဒေသ ပရေင်ဒေါပန်ပေတ်ညံင်ဟံ့စိုတ်တရကီတအိတ်ကို ဆွဲ ချီပွဲပျူ ပရေင်ချီဒရာင် ပရေင်ဖောအိတ်ဗြေပ် တုပသွတ်တအိတ်ကို သုင်စေတ်နဒ်ဒ်ဗွဲနုတ်ပညင်ဂွံတရ ဝိုကိုရောင်။
- > ပရေင်သွတ်ဗြဟတ်ဂွံခိုင်ကျိတ်ကိုကော် ကလေင်ဒက်ပတန် ပရေင်အုပ်စု ကော် ပရေင်စီမာန်ကောပ်ကောံ EAO တအိတ် ထံက်ပင်တညီ၊ သွတ်သိတ်မွဲ နှိတ်အရာ ရေင်တိုင်ဗိုတ်ကို ပရေင်ကေတ်တာလျိုင် ကော် နုတ်ကောန်

ကမ္ဘောဇတစ်ခုကို ကျွတ်တီကေတီမာန်တို့ ပို့အကဲအရာကမ္ဘောဇမကော့နက် အစီအစဉ် ပရေင်ပါလုပ်ချီရောင် ပွဲကိုနီစီအန် ဒွါဒေသ မံက်မံင်ရပ်ရာ ပရေင်ဒေါလပ်ပန်ပေတစ်အိလေဝင် ပါလုပ်ကိုရ။

- > ညးစူးကောန်ချင်အရေင်ဂမ္ဘိုင် နွံမံင်ဝေင်ကို လှေင်ကမ္ဘောဇပရေင်စိုဟ် လလံကို၊ အစီအစဉ်ပိုင်ကာလအကြာ ရှိလေဝင် ညးတအိပိုင်ဖေက်ဒ်အာ ဝှံင်တရ သွက်အလိုအသီဗဟိုကိုနီချင်ဗွာ သွက်ဝှံင်ထွက်လုပ်ကျင် ဒေသ မကေင်ဒ် ကျင်လပ် တီဘိုဗူးစးကို၊ သိုညွန်ထံက်ပင်နူကို ဂကောံတွဲဒါနီဂမ္ဘိုင် သွက်ဒေသ မဒးကျင်ဘဲဒက် ပဋိပက္ခပိုင် ဝှံင်ဖေက်ညးတာလျိုင်အလိုသီတအိ ထိုင်ဒင်ထေံမံင်ကိုရ။
- > တီဘိုတအိကအိဝှံ မဒ်မံင်ဒေသပဋိပက္ခကိုစိုဟ်ကို ပရေင်တင်မျိုဟ် ညံင်ဟွံဝှံ ကျိုင်ကျင်ကို ဗိုပြင်မံက် ကမ္ဘောဇထံက်ပင် ရိုပင်တအိ (နွံပိုင်မူး ဝှံမက်တံညီ) ဒးပြုပြေင်ပြင်သွာထေက်ကိုလေဝင် မဒးစွဲသတီရေင်။ စမြိုင်မဒ်သွိုင်ကောံ ကိုနီစီအန်မဖေက်တွဲဟ်တအိကို ထေက်ကိုဒးစွဲပတန် တွဲဟ်ခြာ ပို့အခိုင်ကာလအကြာတု ဟွံသေင်သက် ညးတအိထေင်ဂးဒိုင် သွက်ဝှံစီရေင် ပရေင်ဒတုဗိုညးဒေသ ဒေ့မကီစွဖေက်တု ဒင်သွိုင်ကျင်ကို ပို့ပရေင်သီကျိုင်လပ်အိတ်တု ညးမဒ်ဆက်စပ်ဒိုင်အမိက ကုညးဒေသဂမ္ဘိုင်၊ CSO ကောံ EAO ဂမ္ဘိုင် တအိကို ပွဲမသွဲလးစေ့သွာတ်တုဟေင် မံက် ရပ်ရာထေက်ရ။ အယောသျှင်ပတိုနီမံင်ကိုနီစီအန်ပရေင်ဖေက်ဒေသ ပွဲဒွါဒေ သဒးဒိုင်ဇိုကပိုင်ကျင်လပ် ပရေင်ပဋိပက္ခတအိကိုညံင်ရိုပြိုင်ကာတေံကိုကောံ ညးမဆေင်စပ်တအိ အဆံင်အဆိုင် ဆိုဂပတု ဒးဆက်ဆေံရေင်။
- > ပွပစွတ်သမ္ဘီ ဒဒ်ရ EAO ကောံ ကောန်ချင်အရေင်ညးမဆေင်စပ်တအိကို ကာလလဆေံင် ပရေင်အုပ်စု ကောံ ပရေင်ကောပ်ကာံ ရှိ ပိုတုစိုတ်လုပ် စတိုင်တုပရေင်ချီဒရာင် ပရေင်ရေင်တွိုင်တအိကိုလေဝင် စိုစွတ်တ သွင် ရေဒါတအိရေင်။
- > EAO ဂမ္ဘိုင်ဝှံ နဒ်ဒ် ဂကောံအမိကမနွံကိုအိုအာကာပရေင်ချင်ကွာန်မွဲကိုရေင်၊ အပူလှေင်ကမ္ဘောဇပရေင် စိုဟ်လလံဝှံ မဒ်မံင် ဂကောံအဆိုင်တုပ်ကို အလိုသီတအိရေင်ရှိုလေဝင် (တွဲဒါနီတအိလေဝင်) မဒးသွ စွတ်သမ္ဘီကိုရေင်။ ညံင်ဝှံကျိုဟ်ကူး ဒွါလီဗိုလီ ဝှံထံက်ပင်ရိုပင်အာ ဂကောံ EAO တအိပွဲမထေက်ကြိုက် နဒ်ဒ် ညးအုပ်စုပွဲပရေင်ချင်ကွာန် တင်ဒင်လျိုင်နွံနွံ ကောံ ညးမနွံကိုဝတ်တာလျိုင်ပွဲကောံကို စွဲသတီကို ပဋိပက္ခတု မဒးကျိုက်တုစပ်စတ်အာထေက်ရေင်။ ပရေင်ချင်ကွာန် EAO ဂမ္ဘိုင် သွက်ဝှံဒ်ပါလုပ်အာမာန် ပို့ပရေင်ထွက်စွတ်တံ MoU တအိကို ကောံ အစီအစဉ်တွဲဟ်တအိကို ထေက်ကိုဒးသွက်စွတ်သမ္ဘီ ကိုရေင်။ စပ်ကိုတင်ကိစွတအိကအိတု လပီအလိုသီ ညံင်ဝှံတုပ်စိုတ်လေဝင် မဒးတက်ကျာသီကို ကိုအလိုသီ ထေက်ရေင်။
- > ဒ်မာန်မူး အကြာသွာတ်ရေင်တွိုင်ဗိုညးချင်ကွာန် နူအလိုသီ ကောံ နူဂကောံဒေသ (EAO ကောံ CSO တအိ ညံင်ဝှံပိုင်တေံ ကောန်ကမ္ဘောဇကျိုင် တိုနီရိုပင်ထံက်ပင်ထေက်ရ။ ကေတ်ခန်လုတ်နူပရေင်ပိုင်တေံ ကွာန်က မ္ဘောဇ အပူကဏ္ဍပရေင်ထတ်ယုက်ကောံ ပရေင်ပညာတအိထေက်ရ။ တင်အာတ်မိက်ကို အလိုသီ ကောံ EAO သွက်ဝှံဖေက်ဒေသ ပရေင်စေံဖောန်

နီသံဂမ္ဘိုင်ကို ကောံ အစောန်စရာဒ်ကေင်မဆေင်စပ် သွက်ဝှံပိုင် တေံတင်အာတ်မိက် ပို့ကမ္ဘောဇ အစီအစဉ်ပိုင်ကာလအကြာကို ဒးထံက်ပင်ရ။

- > နဲဆိုက်ဗွက် အစီအစဉ်ပိုင်ကာလအကြာမွဲဝေင် ကိုတ်ညီကို အကဲအရာ သဗ္ဗအိုတ်သို ဒ်ဟွံမာန်ပဟ်ရှိုလေဝင် ညံင်ဝှံသွာစွတ်သမ္ဘီ။ ဒွေဝှံကေတ်စိုဟ် မထူးလပ်ဥပမာ အပူလိက်ဒင်စီရေင်ကအိတုတုဂှ် ဂှိုက်တွဲ မံက်ပိုင်တု ညံင်ဝှံတွဲနဲ ထံက်ပင်ရိုပင်အာ။
- > ပွမထံက်ပင် ကမ္ဘောဇပိုင်တေံ (အလိုသီ - EAO) အစီအစဉ်ပိုင်ကာလအကြာ ကောံ အကြာကောန်ဂကောံ ဒေသ (sub-national bodies) ဂမ္ဘိုင် ညံင်ရဲအခိုင် ညးတအိ ကော်တကောံရေီသီကိုတအိကိုရေင်။
- > အတိုင်တင်တုပ်စိုတ် ပို့ NCA ကောံ သဘင်သီကိုပရေင်စိုဟ်လလံမံင်နီချင်ပွဲ ကြံကအိကို မင်ရဲင်ကောံ မင်ထံက်ကိုဂလာန် သွက်ညးပြုညးမပါလုပ်ဒိုင်ပို့အ ရာမံက်ရပ်ရာအစီအစဉ်ပိုင်ကာလအကြာကိုညီ။

တင်ကိုကသပ် ကုဂကောံအလိုသီ ကောံ ဒပ်ပွာန်ဗွာ

- > တင်အမိက NCA ဖေက်အိုတ်မွဲ မဒ်ပရေင်ကမ္ဘောဇ အစီအစဉ်ပိုင်ကာလအကြာ အရေင်ရှိုကို၊ သွက်ဒက်ပ တန်ထိုင်ဒင်အာ ခရ်ပတေံ အပူလှေင် ကမ္ဘောဇပရေင်စိုဟ်လလံကို၊ သိုကို သွက်ဝှံကလိဝှံ တင်ရန်တအိ ပရေင်ဖေက်ဒေသ ပိုင်တိုနီချင်ကို ပွဲမအံင်ဖူး ဟလိုင်လီ မံက်ရပ်ရာ ပို့ဒေသ အုပ်စုပိုင်ပြီကောံ အဲပန်ပေတစ်တအိကို ပရေင်ကမ္ဘောဇ အစီအစဉ်ပိုင် ကာလအကြာကအိကို ပွဲကေံမံင် အိုတ်အစောန်ရေင်ရှို မဒးသွစွတ် သမ္ဘီထေက်ရ။
- > အစောန်စရာ ဗိုနီခိုင်မံင် ပို့ စပ်ကို NCA တု နကိုဌာနဒက်ပတန် ပရေင်ညီသဘောကလေံ ကောံ ပရေင်စိုဟ်လလံ (NRPC) မဒးပြင်တီကို အလိုသီတေံရေံ ကောံ ရးဒေသဖေက်ဂမ္ဘိုင် ကောံ ဌာနဒ်တေံဂမ္ဘိုင်ရေင်၊ ဆက်စပ်ကို ကိစွမဆေင်စပ်တအိတု ဂကောံတအိကအိ ညံင်ဝှံအာတ် ကသပ်ဝှံန နူဂကောံ EAO ထွက်စွတ်တံ အပူ NCA ဂမ္ဘိုင်၊ CSO ဂမ္ဘိုင်ကောံ ညးဒေသမဒးဒင်ကျင် ဘဲဒက်အန္တရာ ဖေက်ကိုဗြဟတ်တအိကိုလေဝင် မဒးဖောန် ပညာလပ်ထေက်ရ။ နကိုဒပ်ပွာန်(ဗွာ)လေဝင် မဒးဖောန်ထူး ဗိုပြင်ကအိကို ဒ်စေံဗိုလ် မဒးမံင်တာလျိုင် အပူဒေသဒ်စေံတအိရေံ နကို ဌာနပရေင်အုပ် စုပင်စွနနာ (General Administration Department - GAD) လေဝင် ညးဒင်ကာညးတအိ မနွံမံင် ဒေသတအိ ညံင်ဝှံကျိုဟ်ခွင် ပရူ NCA ကို၊ ပရူမံက်ကမ္ဘောဇ အစီအစဉ် ပိုင်ကာလအကြာကို မဒးသေင်ထူးလပ် ဗိုပြင်ကအိကိုရေင်။ ကုသွာတ်အလိုသီဂမ္ဘိုင်တအိလေဝင် ထေက်ကိုဗြောန်ကို ကောံ ကိုပညာ ပရူ သတ်လိက်ကောံ အမိပွဲNCA ရှိုရေင် (ကောံ သွက်ဝှံကလေင်သွတင်တုပ်စိုတ် သိုဗလွာ်ပရေင်ဒေါပန်ပေ) ကောံ ဗိုလီဝှံမံက်ရပ်ရာ(ဝါ)ပရေင်အစီအစဉ်ပိုင်ကာလအကြာကိုယပ်ဟွံမံက်ရပ်ရဲမူး ဒေ့လေဝင်ဇိုကပိုင် ပို့ပရေင်စိုဟ်လလံမံင်ကောံ ပရေင်ဖေက်ဒေသ ပိုင်ညီသွဟ် ပို့ကိုနီချင်ဗွာကအိရေင်။

- ဒုင်သိုဉ်ကို ပရေင်သီကီပညီပညပ်ကို ညးမဆက်စပ်ပါလုပ်အဓိကတအ်တဲ အလိုသီတိုရ်း ကော် ရးဒေသဇော်ဂမ္တိုင် (သိုကိုဂကော်အလိုသီ မနွံ အဆင်ပဟ်) ညံင်ဝံသ့စွတ်သမ္တီကို တွားလိက်စွတ်မ္တီ အခေါင်ပိုင်ပြီတိုဘ် ကော် ဂြိုပ်ဂကော်မှာဇန်တအ်ပိုင်ပြီ နူဂကော် EAO ထွက်လပ်စွတ်တဲ NCA ဂမ္တိုင်တအ် ပြိုတ်ကိုလပ်ဂံ မဒဲးပိုင်လိက်စွတ်ပညာင်ထေက်ရောင်။ ပွဲပရေင်ဂြိုက်ကွဲ ကော် ပွဲမပညီပညပ်ပရေင် သ့စွတ်သမ္တီ ပရေင်အုပ် ဝုင်ကောပ်ကာ။ ပရေင်ဒက်ပတန်လပ် EAO တအ်ဂံ - တိုဘ်၊ ဂြိုပ်၊ သဘာဝသယံဇာတဂမ္တိုင်၊ ပရေင်တိုလီ၊ ပရေင်မင်မ္တီပရေင်ထတ်ယုက်၊ ပရေင်ပညာ၊ ပရေင်ကုတ်သွောင် ဒန်သွောင်၊ သွောင်ပိုင်ပြီတိုဘ် ဝဲအတိုင်အခိုက်ကွာတအ်လေပ် ပါလုပ်ကိုရောင်။ ပွဲမသ့စွတ်သမ္တီတဲ ပရေင်သွောင်အုပ်ဝုင်တအ်ကအ်ဝံ သွက်ဝံဒက်ပတန်ပရေင်တိုကို ကော် ပွဲအရာဇော်နပညာင်တိုကို ပရေင်ညင်ကွာနတအ်ကို ပွဲညွတ် ဒပ်ဟန်ဗျာကော် အလိုအဗျာတအ်ဂံ ဒေံဒိုတ်အထံက်အပင်ရောင်။
- ဆေင်စပ်ကိုပရေင်ပြုပြင်ပြင်သွာဲ သွောင်ဥပဒေ ကော် မူဝါဒ အဆင်ပဟ်ကိုနုဉ်ညင် ဂမ္တိုင် (လပီအလိုသီ ကော် ဒပ်ဟန်ဗျာတအ်) မအာတ်မိက်လပ်တအ်ဂံ ညံင်ဝံသီကီအာကို ဂကော် EAO ကော် ညးတွဟ်ဟ်မဆက်စပ်ပါလုပ် လေင်ကမ္မောန်နိုတ်လလံဂမ္တိုင်ကို၊ ပရေင်ပြု ပြင်ပြင်သွာဲ ဂံ ထေက်ကိုသ့အတိုင်လေင်ဒဲဒဲ NCA (ပွဲတေင် ပွဲအစီဇန်ပိုင် ကာလအကြာ) ကော် သွက်ဝံသ့စွတ်ပတိုန် ပရေင်သီကီကို ကော် ပရေင်အလိုသီကော် EAO တအ်ပင်တေဲကျောန်ပတိုမံင် ပွဲကာလပိုင် ကာလအကြာ ကို အလိုအသီကော် ဒပ်ဟန်ဗျာတအ် ထေက်ကို ဒးသ့ပြာကတ်ကို ပရေင်အာကိုပွဲပရေင်ညင်ကွာနပွဲ အဆင်ကွာ အဆင်သ့ဉ် တင်တုပ်စိုတ် ပေါသီကီပရေင်စိုတ်လလံမအဆင်ကွာနညင်တအ်ဂံ ပွဲလေင်က မ္မောန် ပတန်သွောင်ဂံအာစိုပ်ရ။
- ဒက်ပွန် ကမ္မတီစပ်ကို အစီဇန်ပိုင်ကာလအကြာ (ကြားကာလအစီအစဉ် ကော်မတီ Interim Arrangements Committee - IAC) မွဲတဲ တင်အလိုသီကော် ဂကော် EAO တအ် မိက်ဝံကလိဝံ နူကမ္မတီကအ်ဂံ နွံပဒ် အစီဇန်လေင်ကမ္မောန်မွဲထေက်ရ။ အစီဇန်ပိုင်ကာလအကြာဝံ ဒုင်သိုဉ်အာ တင်စွဲဇုတ်မး သာ်လို၊ တိုရ်းတွဟ်ခြာ၊ ဂကော်တွဟ်ခြားမး အကတ်အရာ တွဟ်ခြာစိုလို ညံင်ဝံရပ်စပ်အာဂံ နူကိုကမ္မတီကအ် မဒဲးသီကီထေက်ရ။ ဒက်ပွန်မံင် IAC ဂးတဲ ဓမံတ်ရပ်ရာ ပရေင်ကမ္မောန် အစီဇန်ပိုင် ကာလအကြာ အဆင်သွင်တေဲကို၊ ပရေင်ထံက်ပင်ကို ဒိုကိုမဒဲးလွဲလွဲအာဂံ ဒိုဟံထေက်ရ။
- ပွဲမချပ်ဂွန်သီကီ သွက်ဝံဒက်ပွန် ကမ္မတီ ညးမပါလုပ်ပွဲမရင်လေင်(ပွဲမဂြိုင်) ပွဲအဆင်တိုရ်း အဆင်ရး ဒေသဇော် (ပါလုပ်မပွဲကို အလိုအသီ၊ EAO, CSO, ညးစွးဂကော်မှာဇန်ကော် ညးမချီဒရာင် ကာဏုပုဂ္ဂလိကတအ်) ရောင်။ ဂကော်ပင်ကော် ကောန်ဂကူ (joint sub-national bodies) တအ်ဂံ ပွဲအရာပညီပညပ်ကိုအရိုအပင်တအ်ဂံ ဒိုတ်အထံက်အပင်မာန်ရ။ တင်မနွံ ပွဲကိုကော် တင်မဒဲးကို အံပရဲ (ကိုကိုခိုင်တအ်) ဂံ ဒဲးဖျေဲသ့ဉ်သွာတ်ရောင်။ ပွဲမဒက်ပွန်လတူအစီဇန်ဒေသ မဒဲးဒဲးတအ်ဂံ (ဥပမာ-ပွဲကဏုပရေင် ထတ်ယုက်) သွဟ်မဒဲးတင်စိုတ်တအ်ဂံ ပလံင်ပစိုပ်ကိုလပ်တဲတဲ သွက်ဒေသ ဂကော်မ္တီဟ် ဒဲးဒုင်ကျင်ဘဲပဋိပက္ခရပ်လွတ်တအ်ရောင်။ စိုန်ဂံလေပ်၊ ကမ္မတီဝံ ဟံထေက်ကို ညာတ်ကေတ်ဒဲဒဲရ ညံင်ရဲ ပွဲမရဲစိုတ် အရာတွဟ်ပွဲသွက် ဝံသ့ဉ်ပတိုန် ပရေင်သေင်ကလးတအ်တဲ ပွဲမကလေင်ပြုပြေင် 'သွောင် ဒေံဒဲးမနွံပွဲကိုတအ်သွက် တင်အာတ်မိက်မထေက်ကြိုက်သွက်ဝံဆက်စပ်မံင်

- ကု ကမ္မတီ ပင်ကော်အစီဇန်ပိုင် ကာလအကြာရောင်။ ကမ္မတီဝံ သွက်ဝံရေင် တွင်ညံင်ဝံကဝါကာကမ္မတီကအ် ညံင်ရဲအစီဇန်အာဂတေဲ ကိုကော် ညးမ ချီဒရာင်မံင်ပရေင်ဒက်ပတန်ပရေင်စိုတ်လလံ ပွဲဒေသဒိုအ်ပန်ပေတ်တအ်ဂံ ကိုရောင်။
- ပွဲမခေံက်ရပ်ရာ အစီဇန်ပိုင်ကာလအကြာဝံ ဟံထေက်ကိုဒဲ ဒဲးတန်တဲဗွဒလဲ ပွဲလျှိုင်ခြာစွတ်သမ္တီတဲ တိုဘ်ဒပ်ဟန်ဗျာတအ်ရောင်။ ပွဲမသွတ်သာ်ဝံဂံ ဒေံဒဲးဗေတ်ကို ပရေင်ထံက်ပင်ပရေင်ရေင်တွင်ဂံတဲ ကု ညးအရပ်တအ်ကို သိုကို ဒေံလေပ်ဒဲ အန္တရာကို ပရေင်ကလိဝံတိုဝံပွဲဖောအ်ပြေပ်တအ်ရောင်။

တင်ကိုကသပ် ကုဂကော်ကောန်ညင်အရေင်ရပ်လွတ် ဝါ EAO ဂမ္တိုင်

- နဒဲဒဲ ဂကော်အုပ်ဝုင်ပိုင်ရင်ညင်ကွာနမွဲဂကော်၊ ဂကော်မထံက်ပင်ရီပင်မံင်ကို ညးညင်ကွာန မနွံဒေသဒဲဒဲဒဲဒဲ ဒက်ပဋိပက္ခ မွဲဂကော် ညးဂမ္တိုင် ဆက်တဲ ညံင်ဝံရေင်စိုတ် ထံက်ဂလာန်အာဂံ နကိုဂကော် EAO ဂမ္တိုင် မဒဲးဆက်ပခိုင် ပလေပ်ပတိုန် သွာတ်စီမာန်ကောပ်ကာ ကော် သွာတ်ထိုင်ဒပ်မင် မွဲညးတအ်ရောင် မဒဲးသ့ စွတ်သမ္တီထေက်ရ။ ဆက်စပ်ကို ပရေင်ပိုင်ခြံ မပွဲကို ပရေင်အကံက်အခေါန်၊ စီမာန်ကောပ်ကာ တမံရိုဟ်သဘာဝတအ်ကိုဂံ၊ တင်ကအ်ဝံ ပွဲတေင်ပွဲကိုဇော်မံင်ရ။
- နဒဲဒဲ သိုဉ်ရိုဟ်ကွက် ပရေင်ရေင်တွင်ဖိုညးညင်ကွာနတအ်ကို "ဒက်ပတန် သွာတ်ဖေတ်ဒရေင် နုသိုဉ်တိုန် အဆင်လျှိုင်" ကိုတဲ သွက်အနာဂတ်ဂတ ဌာနအုပ်ဝုင်စီမာန်ကောပ်ကာ ဂကော် EAO ဂမ္တိုင် တရဲအာညိုဇေံ၊ တရဲအာညိုဇေံဂံ လညာတ်အနာဂတ်ဂမ္တိုင် ညံင်ဝံနွံကျင် ဖန်ပဒ်တဲ ဂြင်ပတီလပ် (ညးဂမ္တိုင်) ထေက်ရ။ ပရေင်ပြင်သွာဲ သွာတ်ပုဉ်ဥပဒေဂံ ဒိုတ် တင်အဓိကဇော်အိုတ်ပွဲစိုတ်ကိုလေပ် ပရေင်ကမ္မောန် ထံက်ပင် သွာတ် ဖေတ်ဒရေင်ဂံ နူအစီဇန် ပိုင်ကာလအကြာကအ်မွဲအဆင် ဖန်ဇန်မာန်မံင်ရ။
- တင်စွဲဇုတ်ပိုင် (Terms of Reference - TOR) မွဲ မခေံက်ထွး ပံက်လပ်အဓိပွဲ အခန်ကဏုကော် ဝတ်တာလျိုင် ကမ္မတီပင်တေဲ အစီဇန်ပိုင်ကာလအကြာ ညံင်ဝံနွံကျင် နွံပဒ်တဲ မ္တီက်ဖအေဝ်ကို အလိုသီ ညံင်ဝံကော်ဒက်ဂကော်တအ် ထေက်ရ။ ပရူကိုစွ ကော် ပရေင်ကဏုဗိုလို ပါလုပ်သွင်အခေါင်ကျောန် ကမ္မတီပင်တေဲ အစီဇန်ပိုင်ကာလအကြာကို၊ ပရူကိုစွ ကော် ပရေင်ကဏုဗိုလို ဒဲးသီကီကို အကြာ ဂကော် EAO တွဟ်ခြာကော် အလိုသီ ဓါလပီဓေံဂံ ဒဲးဖျေဲသ့ဉ်သွာတ်ရောင်။
- နကို ကမ္မတီပင်တေဲ အစီဇန်ပိုင်ကာလအကြာဝံ စွဲအရိုကို ပရေင်တုပ်စိုတ် တင်စွဲဇုတ်မး ပွဲဃေသုဃုကို၊ ဒုင်သိုဉ်ကို အကတ်အရာ ဒေသတဲ ဗိုပြင်မေံက်ကမ္မောန် သေဲသေဲဗြောဗြောဂံ မေံက်ပတီတ်ထေက်ရ။ သွက်ဝံ ချပ်သီကီ ပရူပရေင်ဂေတ် ဝံထံက်ပင်ရီပင် ပရေင်ဖောအ်ပြေပ်တဲတက် ကော် ပရေင်ဂေတ်တင်စိုတ် ကဏုပုဂ္ဂလိကကို အကြာဂကော် ဒေသဂမ္တိုင် ကော် ကမ္မတီစပ်ကိုအစီဇန်ပိုင်ကာလအကြာတအ် ဗိုထေက်ကြိုက် ပရေင်ဆက်စပ် ညံင်ဝံနွံ မဒဲးကျောန်ထေက်ရ။
- နကိုဂကော် EAO တင်စိုတ်ဆန္ဒ ဗိုလိုနွံ၊ အစီဇန် ဗိုပြင်ဗိုလို ညးတအ် မိက်ဝံဆက်စပ် (ဆက်စွဲ) ကို ဂကော်တွဲဒါန်ဂမ္တိုင်ကော် ဂကော်ထံက်ပင်ရီ

ဗင်တူဟ်သ္တုာ်ဂမၠိုင် ဥပမာဆေင်စပ်ကို ရှင်ဆက်ဆော်ဂမၠိုင် ကိစ္စဗိုလ်၊ စပ်ကိုဌာနနာနာ EAO၊ ဂကောံနာနာ မနွံဗဟို EAO ဂမၠိုင်တို ကိစ္စဗိုလ် မဒးရပ်စပ်သောင်ကွးထေက်တအ်ဂ် မဒးသောင်ကွး ကိုလပ်ပရိုင်ထေက်ရ။

တင်ကိုကသပ် ကဏ္ဍပုဂ္ဂလိက

- › ပွမသ္တုတ်သမ္တီ ဒဒ်ရ ဒေသဒေါပန်ဟော် ပွဲဒိုဟ်အဂ္ဂဲကွဲန့ၣ်ဍုၣ်ဗွာတအ်ဂ် ဒိုဒေါဒေသ ပဋိပက္ခတအ် လလံ (လောန်) အာတအ်ဟံ့သေင်ကို ဒဒ်ရ ဒိုတအ်ဂ် ဝါတ်ဂါတ်တဲဗ္ဗမလောန် သွက်ဝံ ကောန်ပတဲနကိုန ဝီဗေတ်ပဋိပက္ခလော့ကို၊ ပွမအောန်ဖျေံ အန္တရဲ (ဂြိုဟ်ဒစာန်) ပရေင်ပိုန်ဒြပ်ကို၊ ပွမအောန်ဖျေံ ဖီပရေံပရေံ ပွဲလျှိုပွဲပွဲ ကောံ ပွမသ္တုတ်တိုန် ဒတဲဖိုတအ်ကိုရေင်။
- › ပွမစွတ်သမ္တီ ဒဒ်ရ EAO တအ်ဂ် ဒိုညးအုပ်စုမံင်ပရေင်ပိုန်ဒြပ် နရိုင်နတ် ပွဲဒိုဟ်အဂ္ဂဲ ကွဲန့ၣ်ဍုၣ်ဗွာ သ္တုတ်ဇော် အိုတ်ဂ်ရေင်။ ပရေင်ပိုန်ဒြပ်တအ်ကအ်ဂ် သွက်ဝံ အခေါင်ကောန်ဂ် ဒးပတိုန်စွတ်သမ္တီ ပွဲပရေင်အုပ်စု ဌာန မဆေင်စပ်တအ်ရ။ ဟိုတ်ဂ်ရ မဒးဆိုဂပ ဆက်ဆော် ဗွဲမသ္တုတ်လး ကောံ EAO ပွဲအဆံင်ဒေသ ကောံ ဌာနဗဟိုညးတအ်ရေင်။

› ကိုန်စီဇန် ပတ်တဲကေတ်ဒိုင် ရိုဟ်ကွက်သဘာဝ ပွဲဒေါဒေသ ဒးဘဲပဋိပက္ခတအ် ပွဲကာလအခိုင်ကာလ အကြာကအ်ဂ်ကို ပွဲအကောံအရာ ဒေံကိုလပ် ပရေင်ဒေါပန်ဟော် ဒေံဒမလီလော့ကို၊ ပွဟံ့မ္တဲကို သ္တုတ်ခရ် အုပ်လေကို ကောံ တင်ကော်ဆ် ပရေင်အခေါင်အရာမ္တိဟ် ဒေံမက္တီဒိုင်တအ်ဂ်ကို ကောံ ညးမပါလုပ်တအ်ဂ်တင်ခရ်ပတေံဟိုတ်န့ၣ်ဒိုင်ကိုပွတ်ပွတ်အပိုင်အခြာအိုတ်ဂ်ရ ဝေင်ပါနု ပွမထံက်ရပ်ရာသိုင်ခွဲဗဒ်စံမြိုင် သ္တိုင်ဒိုင်ဇော်ဇော်တအ်အိုတ်ညိ။

› ဒုင်သ္တိုင်ကို မူသတ်ခရ် ကျပ်ဒိုင်ကေတ် တင်ပွဲကတ်တုပ်စိုတ် ဗွဲအမ္မဟံ့သေင် Free Prior Informed Consent (FPIC) တို သ္တုတ်လးလး ညိုင်ဝံသီကီုချပ်ဇန်အာ ကုညးဒေသတအ်ဂမၠိုင်၊ တို ညိုင်ဝံသုင်စေံအာ သ္တုတ်ပံင်တေံ မံက်ရပ်ရာဆေင်စပ်ကိုပရေင်ဘဏ္ဍာ (Finance Corporation (IFC) Performance Standards)၊ ကာလမံက် ပရေင် ကမ္ဘောန် ပရေင်ပိုန်ဒြပ်မွဲး စွံသတ် စွံအာရိုကို ပဋိပက္ခတို ညိုင်ဝံသုင်စေံအာ မူသတ်ခရ် CSBP (Conflict-sensitive business practice)၊ စွံသတ် သွအာရိုကို အခေါင်အရာမ္တိဟ် ဗွဲမသိပ်ဂိုပ်တို ညိုင်ဝံသုင်စေံအာ human rights due diligence (HRDD)၊ ပရေင်ကမ္ဘောန်ချီဒရာင် ပရေင်ပိုန်ဒြပ်တအ် သိုဖအိုတ်ဂ် ညိုင်ဝံကိတ်ညီကိုသ္တုတ်ဥပဒေချင်ဗွာ ကောံ မူဝါဒ ဂကောံ EAO တအ်။

Covenant Consult Ltd.

No. 27, Pinlon 1st Street
Shwe Pinlon Housing, 27 Ward
North Dagon Tsp. Yangon

